

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJIH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

1. februar 2013.

OD EPIZODISTE DO LIDERA U IZVOZU RUSKE NAFTE (vidi)

[Rosnjeft u Venecueli](#)

Novi spektakularni posao čelnika Rosnjefta, Igora Sečina ...

[Ponta podiže rudnu rentu](#)

Premijer Rumunije najavio za ovu godinu povećanje rudne rente ...

Енергија живота

[Rekontra Irana](#)

Teheran formalno zabranio izvoz iranske nafte u EU zemlje...

[Zaradio 1,8 mlrd. \\$ više ...](#)

... u 2012, na povoljnijoj ceni gasa ispregovaranom sa Gaspromom...

[Blaga zima ukida tranzit?](#)

Gasprom će prekinuti tranzit ako Kijev ne plati – ocene ukrajinskog eksperta...

[Ne ulagati u Inu i MOL](#)

Austrijska banka ocenjuje nepredvidivim politike Zagreba i Budimpešte...

[Zagreb u problemu sa EU?](#)

Hoće li Brisel blokirati dogovor Hrvatske sa Gaspromom ?

KARAKAS -Rosnjeft je ove nedelje najpre saopštio da je ugovorio kupovinu poslova ruskih kompanija Surgutneftegas i TNK-BP u Venecueli - prvi (10%) u mega naftnom projektu Junin-6,

Sečin i šef venecuelanske diplomatije Elias Jaua u Karakasu

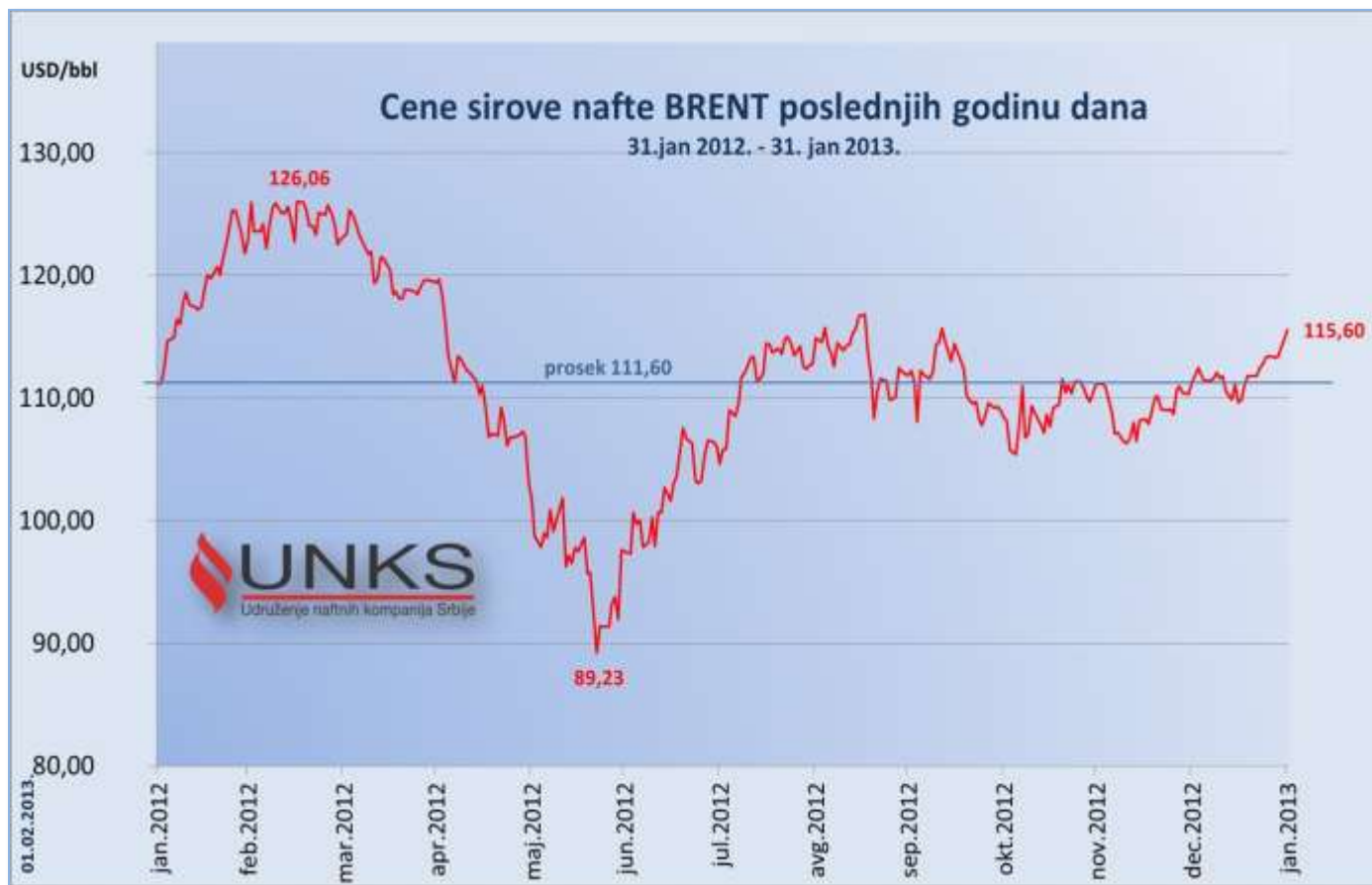
a drugi (16,7%) u venecuelanskoj-ruskom naftnom ulaganju PetroMonagas, a potom i objavio investicije od 10 milijardi dolara u naftne i gasne poslove u toj državi. Čelnik Rosnjefta Igor Sečin potpisao je u Karakasu ugovor sa venecuelanskim zvaničnicima koji obuhvata offcore naftne i gasne projekte i formiranje zajedničkih uslužnih i istraživačkih poslova. On je rekao u sredu da bi proizvodnja nafte u Venecueli uz učešće Rusije mogla dostići 50 miliona tona godišnje, od čega bi 15 mt pripalo Rosnjeftu. Ministar nafte Venecuele i izvršni direktor nacionalne naftne kompanije PDVSA rekao je da će ruske i venecuelanske kompanije zajedno investirati blizu 46 milijardi dolara u energetski sektor te zemlje, od čega ruska

strana 17 mlrd.\$. **RT News** ([NASLOVNA](#))

AMSTERDAM - Royal Dutch Shell je 31. januara objavio marginalni, troprocentni, rast neto dobiti u poslednjem tromesečju 2012. godine, na 6,67 milijardi dolara, sa 6,5 mlrd.\$ u 2011. Rast se pripisuje obnovi profitabilnog poslovanja u sektoru prerade, kojim je sa gubitka od 278 miliona dolara u IV/211, ostvario dobit od 1,2 mlrd.\$ u poslednjem tromesečju 2012. Za razliku, u segmentu proizvodnje zarada Shella opala je za 14%, odnosno sa 5,1, na 4,38 mlrd.\$. U kompaniji to pripisuju većim troškovima proizvodnje i povećanim ulaganjima u istraživanje. Ukupna vrednost prodaja u poslednja tri meseca minule godine iznosila je 118,05 mlrd.\$, sa 115,58 mlrd.\$ uistom periodu 2011. **UPI**

MOSKVA - Rusija je u prvih jedanaest meseci 2012. godine izvezla 219,1 mil. t sirove nafte, što je za 1,4% manje nego u istom razdoblju 2011. U novembru 2012. prosečna cijena izvezene sirove nafte iznosila je 751,4 USD/t, što je za 1,3% manje u odnosu na oktobar. **Oil and Gas Eurasia.**

OSLO – Statoil pregovara sa azerbejdžanskom državnom naftnom kompanijom Socar o učešću u novom gigantskom naftnom projektu u toj državi, javlja 31. januara norveški list **DN**. Norveška državna kompanija, prema tim izvorima, pregovara o dobijanju velike uloge u razvoju klastera naftnih polja - Umid, Babek, Zafar and Mašal – po modelu po kome BP rukovodi projektom Azer-Čirag-Hunašli (ACG), gde je Statoil partner. Detalji pregovora, u kojima Statoilu asistira i šef norveške diplomatije Espen Barth Eide, za sada nisu poznati.

DAVOS – Najveća svetska trgovačka kuća, Glencore, brzo se pretvara od outsajdera u lidera u trgovini ruskom naftom, posle samo godinu dana poslovanja sa državnim naftnom kolosom Rosnjeftom, piše agencije **Reuters**. Ugovorom vrednim 10 milijardi dolara, švajcarska firma koja

je unazad dve decenije bila veliki igrač u poslovima trgovine ruskim ugljem, žitaricama i aluminijumom, uvećala je učešće u naftnom sektoru gde je bila u drugom planu, iza trgovačkih rivala Vitola i Royal Dutch Shell-a. Karakteristično je da je Glencore bio jedini od velikih trgovaca koji nije imao pristupa na izvoznim tenderima Rosnjefta, za razliku od Vitola, Shella i BP-a, piše agencija. Izvori na koje se uputio Reuters pojašnjavaju novonastalu ljubav činjenicom da je Glencore svojim bankarskim vezama pomogao Rosnjeftu, pod komandom Igora Sečina, da prikupi sredstva za finansiranje 55 milijardi dolara teške kupovine kompanije TNK-BP. Rosnjeft je u decembru saopštio da će Glencore i Vitol podići u njegove ime 10 milijardi dolara iz banaka i zauzvrat preuzeti 67 miliona tona Rosnjeftove nafte za izvoz u narednih pet godina. Reuters bizarnost posla vidi i u tome da je ovo prvi put da Glencore i Vitol zajedno pozajmljuju, odnosno rade bilo šta kao tandem. Podela iz posla će međutim biti daleko od ravnopravne, jer će se Glencore mnogo više zadužiti kod banaka – prema Reutersovim izvorima 70%. Posao sa Rosnjeftom iznosiće bezmalo 10% Glencorovog globalnog portfolija od 1,2 miliona barela na dan, dodaje agencija. Glencore je u naftni biznis ušao kupovinom udela u posrnulom srednjem naftašu Russneftu, ali je pravi zaokret u sektoru učinio zakupom, početkom 2012, velikog dela prometa (uključujući i Rosnjeftove nafte) u novom baltičkom terminalu Ust Luga. Tako je u oktobru prošle godine preko te firme išlo 20% ukupnog izvoza ruske nafte preko baltičkih luka. Trgovci i rivali kažu da ne znaju kako Glencore zarađuje na tim izvoznim poslovima, sa premijom koju plaća Rosnjeftu od 70 centi po barelu, navodi **Reuters**. [**\(NASLOVNA\)**](#)

GEOPOLITIKA, REGULATIVA, CENE

BUKUREŠT – Premijer Rumunije Victor Ponta najavio je da će u ovoj godini njegova vlada usvojiti zakon kojim će povećati dažbine na licence za eksploataciju prirodnih bogatstava, nafte i prirodnog gasa pre svega. On je dodao, ne pominjući konkretne iznose, da će se Rumunija tako izjednačiti sa režimom u drugim EU zemljama. Promena će prvenstveno da pogodi austrijsku kompaniju OMV, koja kontroliše naftno-

gasnu kompaniju OMV Petrom u Rumuniji, privatizovanu 2004. godine. **Rompress** [\(NASLOVNA\)](#)

BAGDAD – Vlada Iraka neće dozvoliti američkom kolosu Exxon Mobilu da „pogazi Ustav“, rekao je u ponedjeljak irački ministar nafte Abdul Kareem al Luaibi, demantujući time prošlonedeljne agencijske vesti da je dogovor na vidiku. Luaibi je, kako ga citira **Bloomberg**, rekao da Bagdad neće saradivati sa kompanijama koje rade bez saglasnosti centralne vlade. „Ne možemo dozvoliti Exxonu da pogazi Ustav. Ne možeda nastavi da radi na oba mesta istovremeno; mora da izabere želi li da radi u Iraku, ili u Kurdistanu“, rekao je ministar. Exxon, Chevron i Total su operateri gigantskog iračkog polja West Qurna-1, ali su u sukobu sa vladom u Bagdadu jer su istovremeno dgovorili poslove sa poluautonomnom vladom provincije Kudristan.

TEHERAN - Iran je formalno zabranio izvoz nafte i gasa u Evropsku uniju. Portparol ministarstva nafte te zemlje Nikzad Rabah rekao je poluzvaničnoj agenciji **Mehr** (27.januara) da će zabrana ostati na snazi dogod EU nastavi da donosi "neprijateljske odluke" protiv Irana. Pre stupanja na snagu ove recipročne odluke Teherana, u EU je išlo oko 18% iranskog izvoza nafte i gasa. [\(NASLOVNA\)](#)

PRIRODNI GAS

MOSKVA - Gasprom je u utorak saopštio da će morati da investira 510 milijardi rubalja (16,9 mlrd.\$) radi dogradnje domaćeg gasovodnog sistema za potrebe podmorskog dela projekta Južni tok. Ukupna cena Južnog toka se posle ovoga računa na 29 milijardi evra (39 mlrd.\$), prenosi **Reuters** i dodaje da je Gasprom raniju investiciju u gasovod procenjivao na 16 mlrd.€.

BERLIN – Najveća nemačka kompanija E.ON objavila je rast neto dobiti u 2012. na 4,3 milijarde evra, sa 2,5 mlrd.€ iz 2011, što se dovodi u vezu sa povoljnijom cenom gasa koji je početkom ove godine izborila u pregovorima sa Gaspromom, javlja 30. januara **Bloomberg**. Istovremeno je izvršni direktor nemačkog gasnog E.ON Ruhrgasa Klaus Schäfer ocenio da „prevaziđenim“ model vezanja cene prirodnog gasa za cene nafte. „... jer svetsko tržište gasa nastavlja da ide ka većoj transparentnosti i dostupnosti gasa“, rekao je on, a prenosi portal **Oil and Gas Eurasia**. [\(NASLOVNA\)](#)

BRISSEL - Rusija će u narednim danima obustaviti isporuke gasa Ukrajini, „ali samo ako temperature ostanu visoke“, što će pogoditi EU države, procenjuje jedan ukrajinski ekspert. Komentarišući najnoviji spor, izazvan odbijanjem Kijeva da plati Gaspromu račun od sedam milijardi dolara na osnovu klauzule „uzmi ili plati“ Mihail Gonchar, direktor konsultantske firme

Nomos, je rekao za ***Euobserver*** da se prema ruskim standardima može očekivati ubrzavanje postupaka sa te strane ... odnosno presecanje isporuka gasa najkasnije iduće nedelje“. On dodaje da Moskvi postupak olakšava činjenica da gasovodom Severni tok obezbeđuje isporuke glavnom EU savezniku, Nemačkoj, dok će patiti EU jugoistočne članice, poput Bugarske i Rumunije, koje zavise od tranzita preko Ukrajine. Međutim, Gonchar rezonuje da je Gasprom izgubio toliko novca i kredibiliteta takom poslednjeg gasnog rata s Ukrajinom, 2009, da će preduzeti ove mere samo ako vremenske prilike u Evropi ostanu dovoljno povoljne da EU države ne trpe previše. Ukrajina se ugovorom iz 2009. naime obavezala da godišnje kupuje od Gasproma 33,3 milijarde m³ gasa. U 2012. Naftogaz Ukrainy je međutim uvezao svega 25 mlrd.m³. [\(NASLOVNA\)](#)

MOSKVA – Gasprom je u sredu prodao obveznice na sedam i 15 godina u vrednosti 1,7 milijardi dolara, objavljuje *Wall Street Journal* informaciju dobijenu od „upućenog investitora“. Sedmogodišnje obveznice su sa prinosom od 3,85%, a one na 15 godina sa 4,95%. Interesovanje kupaca je bilo gotovo dvotruko veće od ponude.

MADRID – Španski Repsol pregovara sa više kompanija o prodaji dela poslova u sektoru utečnjelog prirodnog gasa (LNG), a među potencijalnim kupcima je i ruski Gasprom, prenosi *Reuters* informaciju „iz upućenog izvora“. Španska naftna kompanija, radi smanjenja dugovanja, prodaje LNG poslove u Kanadi, Trinidad i Tobagu i Peruu.

VARŠAVA - Poljski terminal za utečnjeni prirodni gas Świnoujście na Baltičkom moru biće završen u 2014. godini, po planu, najavio je poljski ministar finansija Mikołaj Budzanowski. Terminal će imati kapacitet 5 mlrd. m3 LNG-a godišnje. Dobavljač gasa biće francuski GdF SUEZ koji je 2009. godine potpisao preliminarni ugovor, javlja ruski portal *Oil and Gas Eurasia*.

REGION JI EVROPE

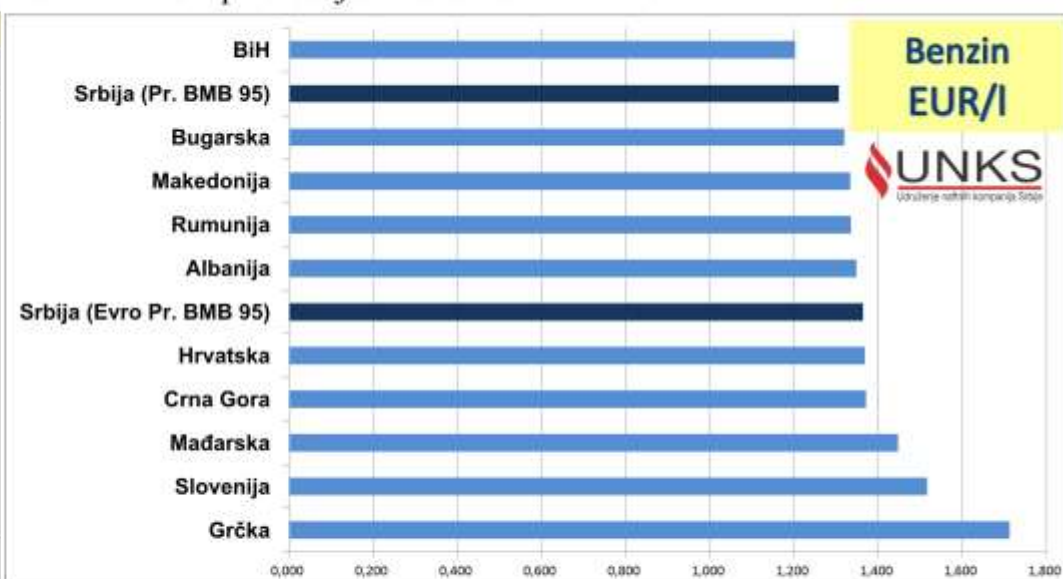
BEČ - Erste grupe u ovonedeljnoj analizi savetuje ulagačima da izbegavaju akcije MOL-a i Ine zbog političke nestabilnosti i nepredvidivih politika vlada u Mađarskoj i Hrvatskoj. Istovremeno austrijska banka procenjuje da će MOL pretvoriti nerentabilnu rafineriju nafte u Sisku u skladište. Erste je snizio ciljanu cenu akcije MOL-a za idućih godinu dana sa 65,8, na 60,7 evra,

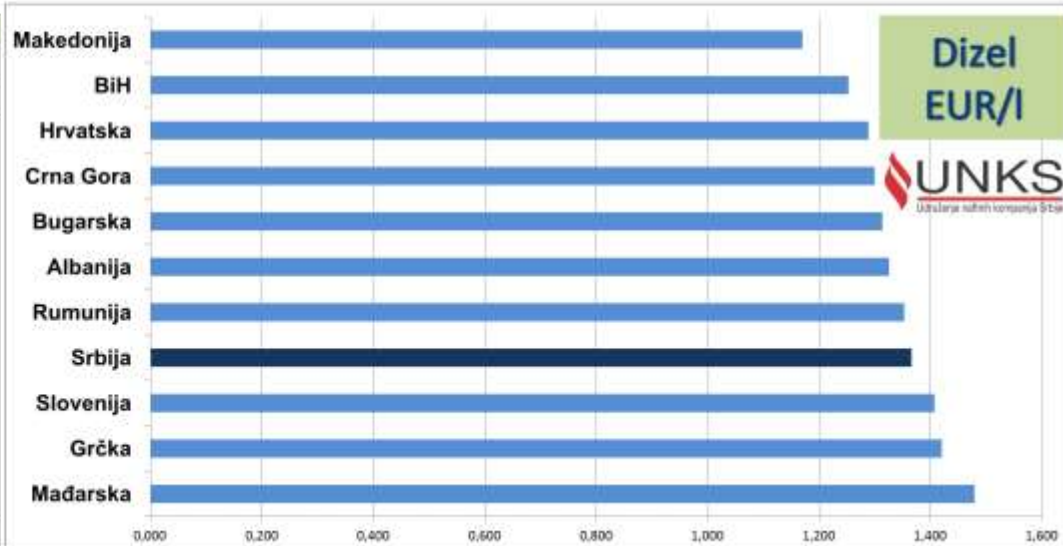
Dunav)”, navodi se u analizi. *SEEBiz.eu* ([NASLOVNA](#))

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 30.01.2013 izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

Benzin (EUR/l)		
UNKS <small>Ukupljene nafte i kompanija Srbije</small>	BMB 95 (EN 228)	procenat prosečne cene u regionu
Grčka	1,711	123,57%
Slovenija	1,516	109,48%
Mađarska	1,446	104,43%
Crna Gora	1,370	98,94%
Hrvatska	1,368	98,80%
Srbija (Evro Pr. BMB 95)	1,363	98,44%
Albanija	1,347	97,28%
Rumunija	1,335	96,41%
Makedonija	1,333	96,27%
Bugarska	1,319	95,26%
Srbija (Pr. BMB 95)	1,306	94,32%
BiH	1,202	86,81%
Prosečna cena u regionu		1,385

Dizel (EUR/l)		
UNKS <small>Ukupljene nafte i kompanija Srbije</small>	Evro dizel (EN 590)	procenat prosečne cene u regionu
Mađarska	1,479	110,84%
Grčka	1,420	106,43%
Slovenija	1,407	105,46%
Srbija	1,366	102,41%
Rumunija	1,353	101,41%
Albanija	1,325	99,34%
Bugarska	1,314	98,49%
Crna Gora	1,300	97,44%
Hrvatska	1,288	96,56%
BiH	1,253	93,89%
Makedonija	1,171	87,73%
Prosečna cena u regionu		1,334

ZAGREB – Dogovor Gaspromova sa vlastima u Zagrebu da zakupi ceo kapacitet kraka Južnog toka koji će prolaziti kroz Hrvatsku mogao bi biti blokiran iz Brisela obzirom da pravila Evropske komisije ne dopuštaju monopol, odnosno zahtevaju primenu klauzule pristupa trećih lica gasovodima. Iako iz Gasproma navode da je garantovanje korišćenja gasovoda punim kapacitetom za određeno razdoblje standardna poslovna praksa, stručnjaci upozoravaju da u tom slučaju Hrvatskoj prete drakonske kazne, objavljuje u poslednjem broju časopis *Lider*. **(NASLOVNA)**

OSJEK - Hrvatska „trenutno“ ne razmatra mogućnost prodaje dela svoga vlasničkog udela u naftnoj kompaniji INA trećem partneru, izjavio je u utorak hrvatski ministar finansija Slavko Linić. „U ovom trenutku to nije rasprava u Vladi“, rekao je on i dodao da ne veruje da će se o tome razmišljati u narednom periodu. „Tvrdim da ne možemo biti zadovoljni politikom MOL-a u Ini, jer nema ulaganja u istraživanje nafte i gasa, obnovu rafinerija, i dok je to tako, teško da se može razmišljati o smanjenju vladinog udela“, poručio je Linić. Ruski dnevnik *The Moscow Times* je u ponedeljak preneo nagađanja da bi hrvatska Vlada mogla prodati svoj udeo u Ini, najverovatnije Gaspromu. **Poslovni dnevnik**

PLOČE – Uprava luke Ploče odlučila je 28. januara da zagrebačkoj firmi Biom odobri koncesiju na 30 godina za izgradnju i korišćenje pogona za proizvodnju biodizela na lučkom zemljištu površine tri hektara, piše *Slobodna Dalmacija*. List piše da je investicija vredna gotovo 30 miliona evra, a koncesionar, planira početak proizvodnje biodizela krajem 2014. godine.